

OP-Pohjola-ryhmän osavuosisikatsaus 1.1.-31.3.2011

Q1

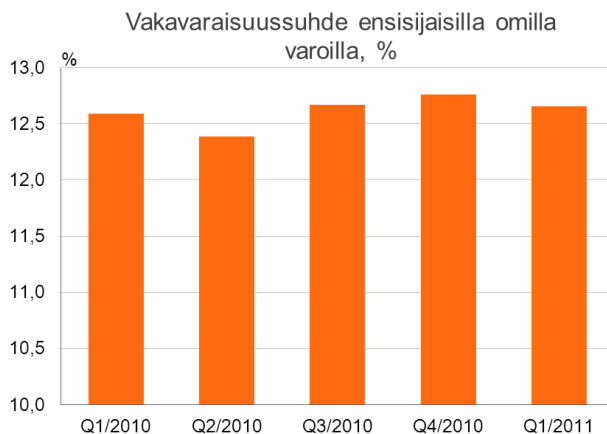
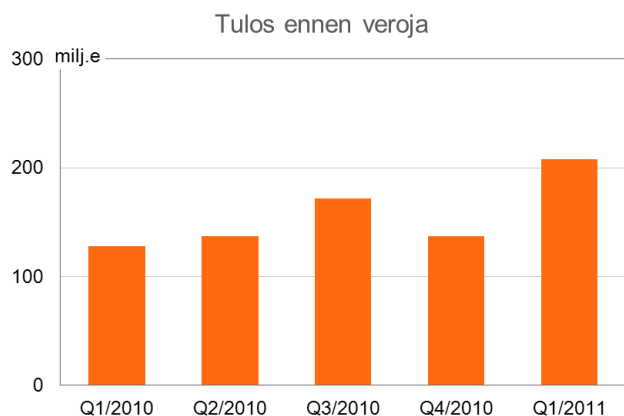
OP-Pohjola-ryhmä aloitti vuoden 2011 vahvasti: paras vuosineljännes yli kolmeen vuoteen

- Ryhmän tulos ennen veroja kasvoi 62 prosenttia 208 miljoonaan euroon (128) – jokainen liiketoimintasegmentti paransi tulostaan.
- Tuottojen kasvu ylitti kulukasvun 11 prosenttiyksiköllä. Korkokate kasvoi 6 prosenttia ja muut tuotot 24 prosenttia. Kulut kasvoivat 6 prosenttia.
- Saamisten arvonalentumiset supistuivat 38 prosenttia vuotta aiemmasta ja ne olivat 0,16 prosenttia luotto- ja takauskannasta.
- Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteisten asiakkaiden määrä kasvoi katsauskaudella 25 000:lla (19 000).
- Kasvu oli vakaata. Strategisilla painopistealueilla eli integraatiossa ja yritysrahoituksessa etenimme vahvasti.
- Ryhmän riskiasema on vakaa ja vakavaraisuus on vahva. Vakavaraisuus ensisijaisilla omilla varoilla oli 12,7 prosenttia.
- Ryhmän vuoden 2011 tuloksen arvioidaan muodostuvan paremmaksi kuin vuonna 2010. Suurimmat riskit liittyvät kansainvälisten sijoitus- ja rahoitusmarkkinoiden kehitykseen.

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

	1-3/2011	1-3/2010	Muutos %	1-12/2010
Tulos ennen veroja, milj.e	208	128	61,9	575
Pankkitoiminta	133	93	43,2	367
Vahinkovakuutus	19	6		83
Henkivakuutus	37	1		43
Palautukset omistajajäsenille ja OP- bonusasiakkaille	42	39	7,0	163
	31.3.2011	31.3.2010	Muutos %	31.12.2010
Omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään (Rava)	1,67	1,62	0,05*	1,70
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla, %	12,7	12,6	0,1*	12,8
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,4	0,5	-0,1*	0,3
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat (1000)	1222	1117	9,4	1197

* suhdeluvun muutos

Pääjohtaja Reijo Karhisen kommentti

Vahva tulosparannus ja rohkea panostus tulevaisuuden palvelukyvyn kehittämiseen heijastivat alkuvuoden toimintaamme. Monista ulkoisista epävarmuustekijöistä huolimatta olemme pystyneet jatkamaan vahvaa menestystarinaamme. Odotan myönteisen kehityksemme jatkuvan loppuvuonna.

Päättynyt ensimmäinen neljännes oli tuloksellisesti paras yli kolmeen vuoteen. Suotuisa kehitys koostui useista tekijöistä ja ilmensi ryhmämme vahvuuksia: kaikki liiketoiminta-alueet paransivat tulostaan. Korkokate kehittyi myönteisesti ja muiden tuottojen kasvu oli edelleen vahvaa. Tuottojen kasvuvauhti oli kolminkertainen kulujen kasvuun nähden. Luottotappiot jatkoivat supistumistaan ollen matalimmalla tasolla yli kahteen vuoteen.

Kireässä kilpailutilanteessa ryhmän volyymikehitys on jatkunut vakaana. Vahvan vakavaraisuuden ansioista voimme määrätietoisesti jatkaa kasvuhakuisen strategian toteutusta.

Tuore päätös sähköiseen liiketoimintaan ja erityisesti finanssipalvelujen mobiilisovelluksiin keskittyvän kehityksikön perustamisesta Ouluun on konkreettinen osoitus OP-Pohjola-ryhmän halusta ja kyvystä uudistua ja luoda uusia kasvun edellytyksiä. Nokian strategiauudistus avasi meille ikkunan, jonka avulla voimme hyödyntää uudenlaisia mahdollisuuksia sähköisen liiketoiminnan kehittämisessä.

Otamme nyt rohkeasti etunojaa ja suuntaamme toimintamme painopistettä kohti käsitystämme tulevaisuuden miellyttävästä asiakaskokemuksesta. Uskon, että tämä avaus tulee olemaan yksi ryhmän historian positiivisista käännekohdista. Samantyyppinen virstanpylväs oli vuosi 1996, jolloin ensimmäisenä Euroopassa toimme verkkopankin markkinoille.

Ryhmämme vakaa tuloskehitys peilaa Suomen talouden kasvupohjaa, sillä päämarkkina-alueemme on Suomi. Toivon, että suomalaiselle kuluttajalle ryhmämme hyvä kunto on huojentava uutinen. Pankit ovat asiakkaitaan ja omistajiaan varten. Meillä nämä omistajat ja asiakkaat ovat samoja henkilöitä. Osuustoiminnallinen perustamme antaa meille mahdollisuuden ja samalla velvoittaa meidät ohjaamaan voittomme toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Suomen hyvinvointi turvataan vain riittävällä kasvulla. Maamme tarvitsee yrityksiä, jotka uskaltavat investoida tulevaisuuteen epävarmoinakin aikoina. OP-Pohjola-ryhmä on paitsi luomassa edellytyksiä asiakkaiden investoinneille myös näyttämässä esimerkkiä tulevaisuuden rakentamisesta. Investoimalla rohkeasti uuteen, korostamalla kasvua ja kasvattamalla henkilöstömme määrää kuljemme suomalaisten kasvuyritysten eturintamassa.

OP-Pohjola-ryhmän osavuositiedot 1.1.–31.3.2011

Sisällysluettelo

	Sivu
Toimintaympäristö	5
Ryhmän tulos ja tase	6
Vakavaraisuus, riskiasema ja luottoluokitukset	8
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	11
Pankkitoiminta	11
Vahinkovakuutus	14
Henkivakuutus	16
Muu toiminta	18
Loppuvuoden näkymät	18
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	18
OP-Pohjola-ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset	19
Omistajajäsenet ja asiakkaat	19
Henkilöstö ja palkitseminen	19
OP-Pohjola osk:n hallinto	19
Investoinnit ja palvelukehittäminen	19
Tuloslaskelma	20
Laaja tuloslaskelma	20
Tase	21
Oman pääoman muutoslaskelma	22
Rahavirtalaskelma	23
Liitetaulukot:	
Liite 1. Laatomisperiaatteet	24
Liite 2. Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat	24
Liite 3. Tuloskehitys vuosineljänneksittäin	25
Liite 4. Korkokate	25
Liite 5. Saamisten arvonalentumiset	26
Liite 6. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	26
Liite 7. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	27
Liite 8. Palkkiotuotot ja –kulut, netto	28
Liite 9. Kaupankäynnin nettotuotot	28
Liite 10. Sijoitustoiminnan nettotuotot	29
Liite 11. Liiketoiminnan muut tuotot	29
Liite 12. Taseen luokittelu	30
Liite 13. Käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti	31
Liite 14. Vahinkovakuutustoiminnan varat	32
Liite 15. Henkivakuutustoiminnan varat	33
Liite 16. Vahinkovakuutustoiminnan velat	33
Liite 17. Henkivakuutustoiminnan velat	33
Liite 18. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	33
Liite 19. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen	34
Liite 20. Omat varat ja vakavaraisuus	34
Liite 21. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus	35
Liite 22. Annetut vakuudet	35
Liite 23. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	35
Liite 24. Johdannaissojimat	36
Liite 25. Liiketapahtumat lähipiiriin kanssa	36

Toimintaympäristö

Maailmantalous kasvoi edelleen vahvasti vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä. Suotuisaa kehitystä sävytti kuitenkin Japanin luonnonkatastrofin ja arabimaiden levottomuuksien aiheuttama epävarmuus. Yhdysvaltojen talouden laajapohjaista kasvua tukee työttömyyden lasku. Euroopassakin talous on ollut kasvussa, vaikka inflaatio onkin kiihtynyt odotettua nopeammin. Myös kehittyvien talouksien ripeää kasvua varjostaa inflaation kiihtyminen. Kaiken kaikkiaan maailmantalouden kasvu jatkuu tänä vuonna pitkän ajan keskiarvoa nopeampana.

Suomen talous kasvoi alkuvuonna ripeästi ja työttömyys aleni edelleen. Suomessakin inflaatio nopeutui. Kuluttajien luottamus säilyi silti vahvana. Kotitalouksien kulutusta tukee tänä vuonna työllisyyden paraneminen. Vientinäkömät ovat suotuisat ja investointien kasvun odotetaan nopeutuvan. Talouden näkömät kuluvalle vuodelle ovat myönteiset.

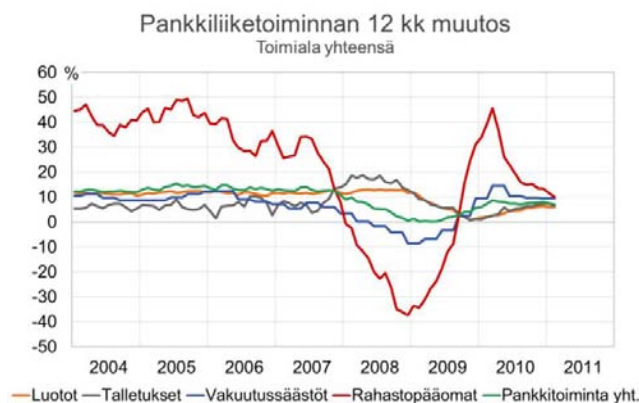
Lyhyiden markkinakorkojen nousu kiihtyi alkuvuonna, koska Euroopan keskuspankin ennakoitiin nostavan korkoaan aiempia odotuksia nopeammin. EKP nostikin ohjauksensa 1,25 prosenttiin huhtikuun alussa. Kohonnut inflaatio ja euroalueen myönteinen talouskasvu heijastuivat EKP:n rahapolitiikkaan. Keskuspankin odotetaan jatkavan ohjauksensa nostoja kuluvana vuonna.

Raha- ja pääomamarkkinoilla vuosi alkoi myönteisesti, mutta Japanin luonnonkatastrofi ja öljyn hinnan nousu huolestuttivat markkinoita, mikä heijastui erityisesti osakemarkkinoille. Portugalin ongelmat kasvoivat valtion velkamarkkinoilla, mikä johti lopulta avunpyyntöön muilta EU-mailta. Portugalin tilanne ei kuitenkaan heijastunut laajemmalti markkinoille. Portugalin ja muiden kriisimaiden on selviytyäkseen ratkaistava kilpailukyky- ja rakenneongelmat, sillä rahoitustuki on vain väliaikainen helpotus.

Toimialan luottokannan kasvu jatkui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä noin 6 prosentin vuosivauhtia. Lyhyiden markkinakorkojen nousu ei ole hidastanut kotitalouksille myönnettyjen luottojen kasvua, ja kaupankäynti asuntomarkkinoilla on jatkunut vilkkaana. Yritysluottokannan kasvu on edelleen pysynyt hieman kotitalousluottoja hitaampana, joskin kasvussa on nähtävissä piristymisen merkkejä.

Globaalit osakemarkkinat elpyivät voimakkaasti maaliskuun loppua kohden, mutta OMX Helsinki pörssi-indeksit jäivät kuitenkin vuodenvaihteen tasosta. Rahoitusmarkkinoiden levottomuuden ja korkojen nousun myötä sijoitusrahastojen nettomerkintöjen määrä jäi alkuvuonna varsin vaatimattomaksi. Talletuskannan kasvu jatkui noin 6 prosentin vuosivauhtia. Henkivakuutuksen maksutulo oli alkuvuonna edellisvuoden vertailukelpoisen maksutulon tasolla.

Vahinkovakuutuksen maksutulon kasvu piristyi alkuvuonna yli 5 prosenttiin. Kasvun odotetaan säilyvän keskimääräistä korkeammalla tasolla kohentuneiden yrityssektorin näkömien sekä kiihtyvän inflaation myötä. Japanin luonnonkatastrofin suorat vaikutukset Suomen vakuutussektoriin jäivät vähäisiksi, mutta vakuutusmaksuihin kohdistuu pidemmällä aikavälillä nousupaineita yleistyneiden luonnonvahinkojen myötä. Taloudellisen aktiivisuuden lisääntyminen kasvatti korvausmenoa, joka kasvoi alkuvuonna odotetusti vakuutusmaksuja nopeammin.

Ryhmän tulos ja tase

Tulosanalyysi, Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos %	10-12/2010	Muutos %	1-12/2010
Pankkitoiminta	133	93	43,2	100	31,9	367
Vahinkovakuutus	19	6		-2		83
Henkivakuutus	37	1		20	80,2	43
Tulos ennen veroja	208	128	61,9	137	51,7	575
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	-82	212		-31		225
Tulos käyvin arvoin ennen veroja	126	340	-63,0	106	18,9	800
Taloudellisen pääoman tuotto, % *)	15,5	13,1	2,4			14,4
Taloudellisen pääoman tuotto käyvin arvoin, % *)	14,2	31,9	-17,7			18,7
Tuotot						
Korkokate	238	224	6,3	238	0,2	917
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	92	78	18,7	73	26,3	382
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	50	14		39	28,6	100
Palkkiotuotot, netto	156	143	8,8	146	7,0	563
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	46	37	24,7	37	25,5	109
Liiketoiminnan muut tuotot	27	26	2,7	32	-15,2	101
Muut tuotot yhteensä	371	298	24,3	326	13,8	1 256
Tuotot yhteensä	609	523	16,6	564	8,1	2 172
Kulut						
Henkilöstökulut	178	164	8,2	166	7,2	643
Muut hallintokulut	80	75	7,4	94	-15,0	319
Liiketoiminnan muut kulut	78	78	0,0	85	-7,6	324
Kulut yhteensä	336	317	6,0	345	-2,5	1 286
Arvon alentumiset saamisista	23	38	-38,3	41	-42,4	149
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille						
Bonukset	40	37	7,6	39	1,5	151
Osuus- ja lisäosuuspääoman korot	3	3	-1,7	3	0,0	12
Palautukset yhteensä	42	39	7,0	42	1,4	163

*) 12 kk liukuva, muutos suhdeluvun muutoksena

Muut avainluvut, Milj. e	31.3.2011	31.3.2010	Muutos %	31.12.2010	Muutos %
Saamiset asiakkailta	57 131	53 679	6,4	56 834	0,5
Henkivakuutustoiminnan varat	7 594	6 889	10,2	7 544	0,7
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 415	3 412	0,1	3 164	7,9
Velat asiakkaille	38 743	38 425	0,8	39 205	-1,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 844	19 708	0,7	19 577	1,4
Oma pääoma	6 725	6 376	5,5	6 726	0,0
Tase yhteensä	85 250	83 211	2,4	83 969	1,5
Ensisijaiset omat varat	5 446	5 298	2,8	5 454	-0,1

Tammi-maaliskuu

Ryhmän tulos ennen veroja kasvoi 62 prosenttia 208 miljoonaan euroon (128). Tuloksen kasvu perustui arvonalentumisten supistumiseen, palkkiotuottojen kasvuun sekä markkinakorkotason nousun myötä kasvuun kääntyneeseen korkokatteeseen. Tulokseen kirjatut, omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille kertyneet bonukset kasvoivat vertailukaudesta 7,6 prosenttia 40 miljoonaan euroon. Kaikki varsinaiset liiketoimintasegmentit paransivat tulosta. Finanssiryhmän kannattavuus on saavuttamassa taantuman jälkeen pitkän aikavälin keskimääräisen tavoitetasonsa.

Tulos käyvin arvojen pieneni sijoitusmarkkinoiden epävarmuuden ja pitkien korkojen nousun aiheuttaman markkinahintojen laskun seurauksena. Ryhmän käyvän arvon rahasto supistui katsauskaudella 61 miljoonalla eurolla, kun se vuotta aiemmin kasvoi 156 miljoonaa euroa.

Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde heikkeni 100,5 prosenttiin korvausmenon kasvun seurauksena. Vahinkovakuutustoiminnan tulos ennen veroja parani kuitenkin vuotta aiemmasta tulokseen kirjattujen sijoitustoiminnan nettotuottojen kasvun johdosta. Sijoitustoiminnan nettotuottojen kasvu selittää myös henkivakuutustoiminnan tuloksen ennen veroja kasvun.

Palkkiotuotot jatkoivat kasvuaan erityisesti luotonantoon, maksuliikenteeseen ja varallisuuden hoitoon liittyvien palkkioiden kasvun johdosta. Kaupankäynnin nettotuotot kolminkertaistuivat ja sijoitustoiminnan nettotuotot jäivät hieman vertailukaudesta. Sijoitustoiminnan tuottojen supistuminen oli seurausta myyntivoittojen laskusta.

Kulut nousivat vertailukaudesta 6,0 prosenttia lähinnä kasvaneiden henkilöstökulujen seurauksena.

Katsauskaudella tulosta heikentäviä, eri tuloslaskelmaeriin kohdistuneita arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 28 miljoonaa euroa (103), joista 23 miljoonaa euroa (38) kirjattiin luotoista ja muista saamisista. Nettomääräiset arvonalentumiset olivat 0,16 prosenttia (0,27) luotto- ja takauskannasta.

Katsauskauden lopussa oma pääoma, 6 725 miljoonaa euroa, oli vuodenvaihteen tasolla. Omaa pääomaa kasvatti katsauskauden tulos ja sitä pienensi käyvän arvon rahaston supistuminen ja voitonjako. Pohjola Pankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous päätti 29.3.2011, että yhtiö maksaa vuodelta 2010 osinkoa 0,40 (0,34) euroa A-sarjan osakkeelle ja 0,37 (0,31) euroa K-sarjan osakkeelle. Päätöksen mukaan osingoiksi muodostui yhteensä 126 miljoonaa euroa (107), josta ryhmän sisäisen voitonjaon osuus oli 44 prosenttia.

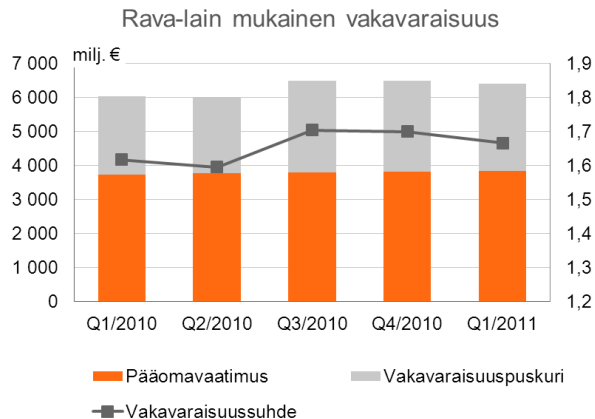
Osuuspankkien omistajajäsenten osuuspääoma- ja lisäosuuspääomasijoitukset olivat katsauskauden lopussa 784 miljoonaa euroa (778).

OP-Pohjola-ryhmän pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet	31.3.2011	31.3.2010	Tavoite
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus	1,67	1,62	1,5
Taloudellisen pääoman tuotto, % (12 kk liukuva)	15,5%	13,1%	17%
Tuottojen ja kulujen kasvuero, %-yks (12 kk liukuva)	4,8 % -yksikköä	11,0 % -yksikköä	> 0 % yksikköä

Vakavaraisuus, riskiasema ja luottoluokitukset

Vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP-Pohjola-ryhmän omat varat ylittivät maaliskuun lopussa laissa määritellyn vähimmäismäärän 2 562 miljoonalla eurolla (2 666). Vakavaraisuuspuskurin 3,9 prosentin lasku johtuu Pohjola Pankin toissijaisiin omiin varoihin luetun 150 miljoonan euron debentuurilainan takaisinlunastuksesta, josta on tarkemmat tiedot pankkitoiminnan segmenttiä koskevassa vakavaraisuusosassa.

Finanssikriisin seurauksena pankkien vakavaraisuussäännöksiä ollaan tiukentamassa. Muutoksilla pyritään muun muassa parantamaan omien varojen laatua, kasvattamaan pääomapuskureita, vähentämään pääomavaateen syklisyyttä ja pankkien velkaantuneisuutta sekä asettamaan määrällisiä rajoitteita likviditeettiriskille. Muutokset tulevat voimaan suunnitelmien mukaan vuosina 2013–2019. OP-Pohjola-ryhmän nykytulokintojen pohjalta tekemän analyysin mukaan uudet vakavaraisuusvaatimukset kyetään täyttämään kaikissa vaihtoehdoissa. OP-Pohjola-ryhmän näkökulmasta merkittävimmät muutokset uusissa säännöksissä liittyvät vakuutusyhtiösijoitusten ja lisäosuuspääoman käsittelyyn vakavaraisuuslaskennan omista varoista, vähimmäisomavaraisuusasteeseen sekä likviditeettiriskivaatimuksiin.

Riskiasema

OP-Pohjola-ryhmän riskinkantokyky säilyi vahvana ja riskiasema vakaana.

Ryhmän luottoriskiasema on vakaa ja vahvistuva. Taloudellisen tilanteen vakaantuminen on tukenut asiakkaiden luotonhoitokykyä, mikä on näkynyt mm. saamisten arvonalentumisten supistumisena. Pankkitoiminnan luottoriskiasemasta tehdään tarkemmin selkoa tämän katsauksen segmenttiosuudessa.

Vahinko- ja henkivakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ja sijoitussalkun riskiasemassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia katsauskaudella. Riskiasemasta tehdään tarkemmin selkoa tämän katsauksen segmenttiosuudessa.

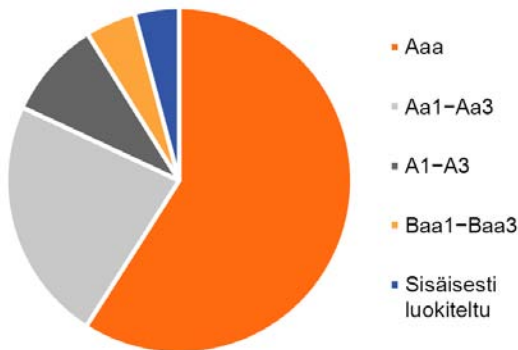
OP-Pohjola-ryhmän markkinariskiasema oli katsauskaudella vakaa ja ryhmän rahoitus- ja maksuvalmiustilanne hyvä. Pohjola Pankki Oyj laski katsauskauden aikana liikkeelle 0,5 miljardin euron joukkovelkakirjalainan. Lisäksi OP-Asuntoluottopankki Oyj laski 1. huhtikuuta 2011 liikkeelle yhden miljardin euron kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan. Pohjola Pankin lyhyt varainhankinta toimi katsauskaudella hyvin.

OP-Pohjola-ryhmä turvaa maksuvalmiutensa likviditeettireserveillä ja varautumissuunnitelman mukaisilla rahoituslähteillä. Likviditeettireservit on sijoitettu pääasiassa hyvän luottoluokituksen omaaviin valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemiin saamistodistuksiin sekä arvopaperistettuihin saamiin. Likviditeettireservisalkun korko- ja valuuttariski on suojattu.

Likviditeettireservi, Milj. e	31.3.2011	31.12.2010	Muutos
Nimellisarvo	11 393	11 274	119
Vakuusarvo	10 360	10 324	36

Likviditeettireservi ja OP-Pohjola-ryhmän likviditeetin hallintastrategian varautumissuunnitelman mukaiset muut lähteet riittävät turvaamaan ryhmän maksuvalmiuden vähintään 24 kuukaudeksi tilanteessa, jossa tukkuvarainhankinta ei toimisi ja talletuskanta putoaisi maltillisesti.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma markkina-arvoin 31.3.2011

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma markkina-arvoin 31.3.2011

Sijoitusvarallisuus, Milj. e	31.3.2011	31.12.2010	Muutos
Pohjola Pankki Oyj	9 565	9 487	78
Vahinkovakuutus	2 979	2 924	55
Henkivakuutus	4 573	4 716	-143
Osuuspankit	1 785	1 663	121
Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö	379	379	0
Yhteensä	19 280	19 169	110

Stressitestit

OP-Pohjola-ryhmä toteuttaa säännöllisesti toimintaedellytystensä jatkuvuuden varmistamiseksi erilaisia stressitestejä. Valvontaviranomaiset toteuttavat lisäksi omia stressitestejä sekä kansallisella että eurooppalaisella tasolla selvittääkseen sekä koko toimialan että yksittäisten toimijoiden kykyä selviytyä odotettua heikommasta, mutta mahdollisesta talouskehityksestä.

Finanssivalvonta julkisti huhtikuussa Suomen finanssisektorin kattavan stressitestin tulokset. Finanssivalvonta toteutti stressitestin yhteistyössä OP-Pohjola-ryhmän ja muiden Suomessa toimivien pankkien kanssa. Finanssivalvonnan mukaan Suomen finanssisektorin vakavaraisuus kestää kokonaisuutena stressitestin mukaisen epäsuotuisan talouskehityksen sekä varallisuusarvojen alenemisen. Stressitestin perusteella joidenkin yksittäisten valvottavien on kuitenkin arvioitava yhdessä valvojan kanssa, onko niillä tarvetta vahvistaa pääomia tai pitääkö niiden alentaa riskitasoa. OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuus kesti stressitestin hyvin, eikä pääomien vahvistamiselle tai riskitason muutoksille ollut tarvetta testin perusteella.

Euroopan pankkivalvoja EBA on toteuttamassa Euroopan laajuisia stressitestejä ja sen tavoitteena on, että niillä on kartoitettu kesään mennessä 65 prosenttia Euroopan pankkijärjestelmästä. EBA julkistaa tuloksensa kesän aikana.

Luottoluokitukset

Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta
Fitch Ratings (OP-Pohjola-ryhmä ja Pohjola)	F1+	AA-
Standard & Poor's (Pohjola)	A-1+	AA-
Moody's (Pohjola)	P-1	Aa2

Fitch Ratings antaa luokituksen sekä OP-Pohjola-ryhmälle että Pohjolalle. OP-Pohjola-ryhmän taloudellisella asemalla on huomattava vaikutus myös pelkästään Pohjolalle annettaviin luottoluokituksiin.

Standard & Poor'sin Pohjolaa koskevat luottokelpoisuusnäkömät ovat vakaat, Fitchin pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitusnäkömät ovat negatiiviset ja Moody'sin luottoluokitusten näkömät ovat negatiiviset.

Keskeinen syy negatiivisiin näkömiin oli Suomen taloustilanteen nopea heikkeneminen vuonna 2009 ja sen mahdolliset vaikutukset Pohjolalle ja OP-Pohjola-ryhmälle, joiden liiketoiminta on keskittynyt Suomeen.

Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin

OP-Pohjola-ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Pankkitoiminta, Vahinkovakuutus ja Henkivakuutus. Segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään ryhmässä "Muu toiminta". Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Liiketoimintasegmenttien tulostiivistelmä

Milj. e	Tuotot	Kulut	Muut erät *)	Tulos ennen veroja 1-3/2011	Tulos ennen veroja 1-3/2010	Muutos, %
Pankkitoiminta	439	240	-66	133	93	43,2
Vahinkovakuutus	100	81	0	19	6	232,5
Henkivakuutus	63	26	0	37	1	
Muu toiminta	109	90	0	19	31	-39,3
Eliminoinnit	-101	-101	0	1	-2	-126,0
Yhteensä	609	336	-65	208	128	61,9

*) Muissa erissä esitetyt palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille, sekä arvonalentumiset saamisista.

Pankkitoiminta

- Tulos ennen veroja kasvoi 43 prosenttia 133 miljoonaan euroon tuottojen kasvun sekä arvonalennusten supistumisen seurauksena.
- Korkokate kasvoi 7,9 prosenttia ja palkkiotuotot 6,9 prosenttia. Saamisten arvonalentumiset alenivat edelleen; katsauskaudella arvonalentumiset supistuivat 38 prosenttia.
- Ryhmän luottokanta kasvoi markkinoita nopeammin. Sijoitusrahastojen pääomien ja talletusten kasvu jäi toimialan kasvua hitaammaksi.

Pankkitoiminnan avainlukuja

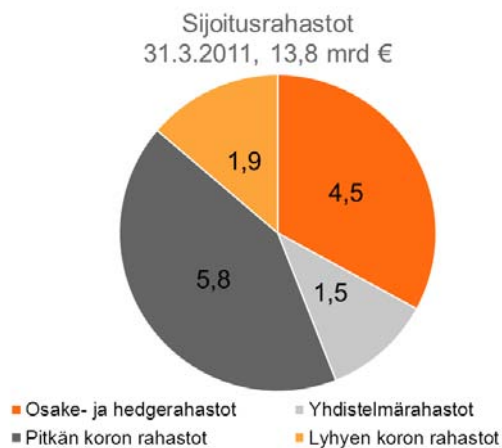
Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Korkokate	225	208	7,9	852
Arvonalentumiset saamisista	23	38	-38,0	149
Muut tuotot	214	192	11,5	745
Henkilöstökulut	109	105	4,1	405
Muut kulut	131	125	4,6	513
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	42	39	7,0	163
Tulos ennen veroja	133	93	43,2	367
Milj. e				
Nostetut asuntoluotot	1 498	1 313	14,1	6 651
Nostetut yritysluotot	1 355	1 636	-17,2	6 554
Sijoitusrahastojen nettomerkinnot	-398	575	-169,2	497
Välitetyt kiinteistökaupat, kpl	3 777	3 757	0,5	17 009
Mrd. e	31.3.2011	31.3.2010	Muutos, %	31.12.2010
Luottokanta				
Asuntoluotot	28	26	6,5	27
Yritysten luotot	15	14	8,4	14
Muut luotot	15	14	5,1	15
Luottokanta yhteensä	57	53	6,6	57
Takauskanta	3	3	-7	3
Talletukset				
Käyttely- ja maksuliiketalletukset	19	18	7,8	19
Sijoitustalletukset	17	17	4,9	17
Talletukset yhteensä	37	34	6,4	36
Markkinaosuus, %				
Luottokannasta	32,9	32,6		33,0
Talletuskannasta	31,7	32,8		32,5
Sijoitusrahastojen pääomista	22,6	23,6		23,4

Pankkitoiminnan toimintaympäristö oli katsauskaudella kokonaisuudessaan varsin suotuisa. Kilpailutilanne säilyi kireänä.

Lyhyiden markkinakorkojen kääntymisen nousuun ei vaikuttanut katsauskaudella asuntokaupan volyymeihin. Asuntokauppa kävi edelleen vilkkaana. OP-Kiinteistökeskusten välittämien asuntokauppojen määrä oli katsauskaudella hieman suurempi kuin vertailukaudella. Uusien nostettujen asuntoluottojen määrä kasvoi voimakkaasti eli 14 prosenttia vuotta aiemmasta. Uusien asuntoluottojen marginaali oli lähes loppuvuoden 2010 tasolla. Ryhmän markkinaosuus asuntoluottokannasta oli katsauskauden lopussa 35,8 prosenttia (35,9). Kulutusluottokannan kasvu nopeutui selvästi.

Yritysten maksuliikennevolyymit ovat kasvaneet selvästi talouden elpymisen myötä. OP-Pohjola-ryhmän välittämien maksuliikennetapahtumien määrä kasvoi 8 prosenttia. Yritysten luottokanta kasvoi vuodessa 8,4 prosenttia. Yritysten investointien vähäisyys näkyy edelleen yritysrahoituksen kysynnässä. Ryhmän markkinaosuus yritysten ja asuntoyhteisöjen luottokannasta kasvoi vuodessa 29,5 prosenttiin 28,7 prosentista.

OP-Pohjola-ryhmän hallinnoimien sijoitusrahastojen pääoma oli 13,8 miljardia euroa (14,4). Pääomat supistuivat yleisen markkinakehityksen mukana vuodessa 0,9 prosenttia.

Nettomerkinnät OP-Pohjola-ryhmän sijoitusrahastoihin olivat 398 miljoonaa euroa negatiiviset (575).

OP-Pohjola-ryhmän varainhoidon hallinnoiman varallisuuden määrä oli maaliskuun lopussa 34,8 miljardia euroa (35,0). Tästä OP-Pohjola-ryhmän sijoitusrahastoissa olevien pääomien osuus oli 12,0 miljardia euroa (12,0). OP-Pohjola-ryhmään kuuluvien yritysten osuus hallinnoidusta varallisuudesta oli 8,8 miljardia euroa.

Tulos ja riskiasema

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja kasvoi 43 prosenttia 133 miljoonaan euroon vahvan tuottokehityksen ja saamisten arvonalentumisten supistumisen ansiosta.

Pankkitoiminnan tuotot kasvoivat 9,6 prosenttia 439 miljoonaan euroon. Korkokatteen kasvu oli 7,9 prosenttia. Lyhyiden markkinakorkojen nousu tuki korkokatteen kasvua. Nettopalkkiotuottojen kasvu jatkui vahvana. Palkkioiden 6,9 prosentin kasvun taustalla ovat erityisesti varallisuudenhoidon ja osakevälityksen volyymikasvu. Myös antolainauksen palkkiotuotot kasvoivat edellisvuodesta selvästi. Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat vertailuvuodesta 12 miljoonaa euroa eli 51 prosenttia.

Saamisten arvonalentumiset pienenivät edellisvuoteen nähden 14 miljoonaa euroa. Katsauskauden arvonalentumisten suhde luotto- ja takauksentaan oli 0,16 prosenttia, kun se korkeimmillaan finanssikriisin jälkeen oli 0,32 prosenttia.

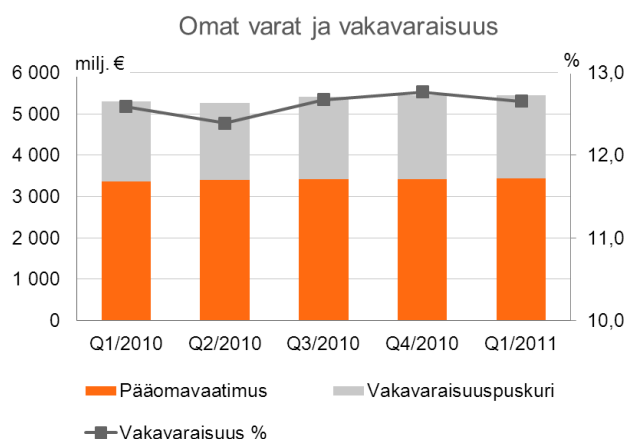
Pankkitoiminnan luottoriskiasema oli vakaa. Sekä saamisten arvonalentumiset että järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset supistuivat vuoden takaisesta suotuisan talouskehityksen ansiosta. Kotitalouksien luotonhoitokyky säilyi hyvänä. Uusien nostettujen asuntolainojen keskimääräiset lainamäärät pienenivät hieman ja samanaikaisesti myös laina-ajat lyhenivät. Suotuisa talouskehitys vahvisti yhä useampien

yritysasiakkaiden taloudellista tilannetta. OP-Pohjola-ryhmän yritys vastuista 44 prosenttia kuuluu 12 pääluokkaan jaetussa luottosalkussa viiteen parhaimpaan luokkaan (ns. investointitaso).

Ongelmasaamiset luotto ja takaukannasta	31.3.2011		31.3.2010		31.12.2010	
	Milj. e	%	Milj.e	%	Milj. e	%
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset, netto	258	0,4	296	0,5	204	0,3
Saamisten arvonalentumiset vuoden alusta, netto	23	0,16	38	0,27	149	0,25

Vakavaraisuus

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitoslain mukainen vakavaraisuussuhde ja ensisijaisilla omilla varoilla laskettu vakavaraisuussuhde olivat molemmat maaliskuun lopussa 12,7 prosenttia (12,8). Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja vakavaraisuudelle ensisijaisilla omilla varoilla 4 prosenttia.

Ryhmän ensisijaiset omat varat olivat maaliskuun 2011 lopussa 5 446 miljoonaa euroa (5 454). Omien varojen laskun keskeisin syy oli toissijaisiin omiin varoihin luetun 150 miljoonan euron debentuurilainan ennenaikainen takaisinlunastus katsauskaudella. Lunastuksen vaikutus vakavaraisuussuhdelukuun oli -0,3 %-yksikköä.

Ensi- ja toissijaisista omista varoista puoliksi vähennettävät sijoitukset vakuutusyhtiöihin olivat 2 314 miljoonaa euroa (2 330). Odotettujen tappioiden ja arvonalentumisten alijäämänä omista varoista on vähennetty 124 miljoonaa euroa.

Omien varojen vaade oli maaliskuun lopussa 3 443 miljoonaa euroa (3 418). Omien varojen vaade kasvoi katsauskaudella 0,7 prosenttia. Merkittävin kasvuun vaikuttanut tekijä oli luotto- ja takaukannan pääomavaateen kasvu. Luotto- ja vastapuoliriskin osuus pääomavaatimuksesta oli 91,9 prosenttia (92,2). Operatiivisen riskin osuus pääomavaatimuksesta oli 6,7 prosenttia (6,7) ja markkinariskin osuus 1,4 prosenttia (1,1).

OP-Pohjola-ryhmän pankkitoiminta (yhteenliittymä) käyttää Pohjola Pankki Oyj:n yritys- ja yhteisöasiakkaiden vastuiden luottoriskin vakavaraisuusvaateen laskennassa sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Muiden vastuiden osalta tavoitteena on siirtyä sisäisten luottoluokitusten menetelmään syyskuussa 2011, johon saakka luottoriskin pääomavaade näiden erien osalta lasketaan standardimenetelmällä. Sisäisten luokitusten menetelmän käyttö pienentää OP-Pohjola-ryhmän pääomavaadetta, mutta verrattuna standardimenetelmään, se lisää pääomavaatimuksen herkkyyttä suhdannevaihteluille. Markkinariskien osalta OP-Pohjola-ryhmä jatkaa standardimenetelmän käyttöä. Operatiivisten riskien osalta siirryttiin perusmenetelmästä standardimenetelmän käyttöön vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä.

Vahinkovakuutus

- Vakuutusmaksutuottojen kasvu vahvistui 8 prosenttiin (-1%). Etuasiakastalouksien määrä nousi 11 500 taloudella (8 700).
- Korvauskulujen kasvu heikensi vakuutusteknistä kannattavuutta. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 100,5 prosenttia (95,5).
- Sijoitustoiminnan nettotuottojen kasvun johdosta tulos ennen veroja kasvoi 6:sta 19 miljoonaan euroon.
- Sijoitusten tuotto käyvin arvoihin oli 0,5 prosenttia (3,2).

Vahinkovakuutuksen avainlukuja

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Vakuutusmaksutuotot	246	227	8,1	964
Vakuutuskorvaukset	178	154	15,7	637
Sijoitustoiminnan nettotuotot	38	16	138,1	87
Diskonnttauksen purkautuminen ja muut nettotuottoihin luettavat erät	-12	-11	-1,7	-30
Vahinkovakuutuksen nettotuotot	95	78	20,5	383
Muut nettotuotot	5	3	51,0	16
Henkilöstökulut	32	27	19,3	109
Muut kulut	49	49	-1,0	208
Tulos ennen veroja	19	6	232,5	83
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	-23	69	-133,3	56
Tulos käyvin arvoihin ennen veroja	-4	75	-105,7	139

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos,%	1-12/2010
Vakuutusmaksutuotot				
Henkilöasiakkaat	117	107	10,1	470
Yritykset ja yhteisöt	116	109	6,8	445
Baltia	13	12	1,9	49
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	246	227	8,1	964

Vahinkovakuutuksen tunnusluvut, %

Operatiivinen vahinkosuuhde*, %	78,5	73,7	4,8	68,4
Sijoitusten tuotto käyvin arvoihin*, %	0,5	3,2	-2,7	5,1
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde*, %	100,5	95,5	5,0	89,7
Operatiivinen liikekulusuhde*, %	21,9	21,8	0,1	21,3

* Operatiiviset tunnusluvut eivät sisällä laskuperustemuutoksia ja poistoja yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä. Muutokset laskettu suhdeluvun muutoksina.

Vahinkovakuutuksen asiakasliiketoiminta kehittyi katsauskauden aikana myönteisesti. Henkilöasiakkaissa kasvu jatkui vahvana ja yritysasiakkaissa maksutuotot kääntyivät kasvuun. Kasvu oli voimakkainta pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, joissa myös asiakasmäärät ovat lisääntyneet. Henkilöasiakkaiden vakuutusten myynti kasvoi voimakkaimmin autoliikkeissä ja osuuspankeissa.

Etuasiakastalouksia oli katsauskauden lopussa 492 000. Määrä kasvoi katsauskaudella 11 500 taloudella (8 700). Etuasiakastalouksista jo 63 prosenttia on keskittänyt pankkiasiointinsa osuuspankeihin. Osuuspankkien omistajajäsenet ja Helsingin OP Pankin bonusasiakkaat voivat käyttää pankkiasioinnista kertyviä bonuksia myös Pohjolan vahinkovakuutusten maksamiseen. Katsauskaudella OP-bonuksia käytettiin 334 000 vakuutuslaskuun, joista yli 49 000 laskua maksettiin kokonaan bonuksilla. Bonuksilla maksettujen vakuutusmaksujen määrä oli 15 miljoonaa euroa.

OP-Pohjola-ryhmä on maksutulolla mitattuna vahinkovakuutuksen markkinajohtaja Suomessa, vuoden 2010 lopussa ryhmän markkinaosuus oli 27,8 prosenttia. Markkina-asema henkilöasiakkaissa vahvistui katsauskaudella.

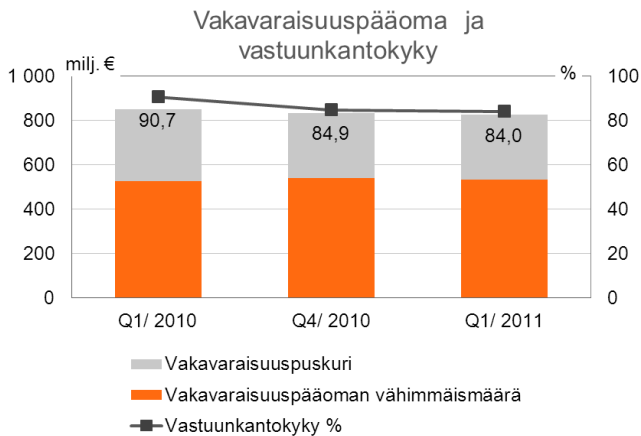
Tulos ja riskiasema

Vakuutusmaksutuottojen kasvu vahvistui. Vakuutustoiminnan kannattavuus kuitenkin heikkeni pääosin yritysasiakkaiden korvausmenon kasvun seurauksena. Henkilöasiakkaiden kannattavuus säilyi vertailukauden tasolla. Vahinkojen määrä kasvoi vaikeiden talviolosuhteiden seurauksena ja talouden toimeliaisuuden lisääntyä. Ilmoitettujen vahinkojen määrä kasvoi 6 prosenttia. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 100,5 prosenttia (95,5).

Riskisuhde ilman korvausten hoitokuluja oli 72,3 prosenttia (67,5). Tammi–maaliskuussa kirjattiin 52 (50) suurta tai keskipuurta vahinkoa, joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 33 miljoonaa euroa (26). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,1 miljoonan euron ja eläkevastuissa yli 0,5 miljoonan euron vahingot.

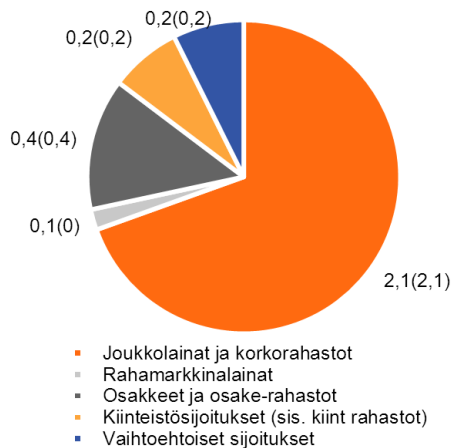
Sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 0,5 prosenttia (3,2). Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoon olivat 15 miljoonaa euroa (85). Vertailuvuonna käyvän arvon rahastosta kirjattiin tulokseen arvonalennuksia 16 miljoonaa euroa.

Vahinkovakuutustoiminnan riskinkantokyky oli edelleen hyvä. Vahinkovakuutustoiminnan vakavaraisuuspääoma oli katsauskauden lopussa 826 miljoonaa euroa (832). Vakavaraisuuspääomaan luettava tasoitusmäärä laski 407 miljoonaan euroon (424).

Vahinkovakuutustoiminnan sijoituskanta oli katsauskauden lopussa 3,0 miljardia euroa (2,9) jakautuen seuraavasti (miljardia euroa):

Sijoitusomaisuus 3,0 mrd. €, 31.3.2011

Korkosalkun luottoluokitusjakauma oli hyvä, investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus oli 89 prosenttia (91) ja 75 prosenttia sijoituksista oli vähintään A- -luokitetuissa saamisissa. Korkosalkun jäljellä oleva keskimääräinen juoksu-aika oli 4,9 vuotta (5,3) ja duraatio 3,6 vuotta (4,1)

Henkivakuutus

- Markkinaosuus vakuutussäästöistä säilyi ennallaan.
- Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus vakuutussäästöistä kasvoi 45,3 prosenttiin (41,4).
- Tulos ennen veroja kasvoi selvästi ja oli 37 miljoonaa euroa (1).
- Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 0,4 prosenttia (4,1).

Henkivakuutuksen avainlukuja

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Vakuutussopimusten maksutulo	201	229	-12,2	1 287
josta sijoitussidonnainen	143	132	8,4	508
Sijoitustoiminnan nettotuotot	43	200	-78,3	539
josta sijoitussidonnainen	-21	177	-111,8	374
Vastuuvelan muutos	10	249	-95,9	1119
josta sijoitussidonnainen	73	315	-76,9	755
Korvauskulut	178	160	11,8	588
Muut erät	-2	-4	63,1	-11
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	54	16	236,6	109
Muut tuotot	9	8	16,4	16
Henkilöstökulut	3	2	15,7	9
Muut kulut	23	21	13,6	72
Tulos ennen veroja	37	1		43
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	-44	138	-132,2	220
Tulos käyvin arvoin ennen veroja	-8	138	-105,5	263

	31.3.2011	31.3.2010	Muutos, %	31.12.2010
Vakuutussäästöjen markkinaosuus, %	21,3	20,7		21,3
Sijoitussidonnaisten vakuutussäästöjen markkinaosuus, %	24,4	24,9		24,5

Mrd. e				
Vakuutussäästöt	7,1	6,5	8,7	7,1
josta sijoitussidonnainen	3,2	2,7	19,0	3,1

Henkivakuutustoiminnan painopistettä siirrettiin strategian mukaisesti entistä voimakkaammin sijoitussidonnaiseen vakuuttamiseen. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen osuus kasvoi 45,3 prosenttiin vakuutuskannasta. Vuotta aiemmin luku oli 4 prosenttiyksikköä pienempi.

Sijoitussidonnainen maksutulo kasvoi 8,4 prosenttia ja vakuutussäästöt 3,9 prosenttia.

Tulos ja riskiasema

Sijoitustoiminnan nettotuotot ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja olivat 64 miljoonaa euroa (23). Sijoitustoiminnan tulosta paransi erityisesti sijoituksista tehtyjen arvonalentumisten supistuminen 39 miljoonalla eurolla sekä myyntivoittojen ja osinkojen kasvu.

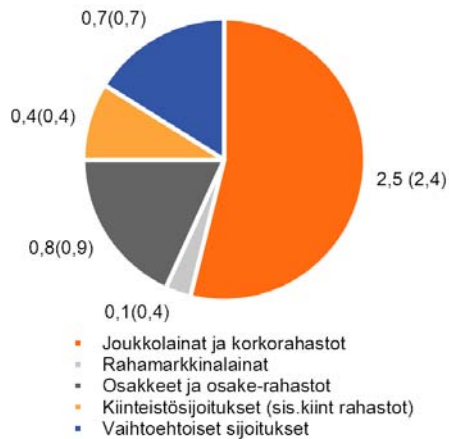
Katsauskauden aikana tehostettiin yhtiön tasehallintaa suojaamalla vastuuvelan korkoriskiä vakuudellisilla koronvaihtosopimuksilla.

Liiketoiminnan tehokkuus parani hieman tuottojen kasvaessa. Liikekustannussuhde, josta on poistettu myyntikanavien palkkiot ja huomioitu tuloksi kaikki liikekulujen kattamiseen tarkoitetut tuotot, oli 31,7 prosenttia (32,4).

Lisääntynyt epävarmuus sijoitusmarkkinoilla ja pitkien korkojen nousu käänsvät kuitenkin tuloksen käyvin arvoihin negatiiviseksi. Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoihin oli 0,4 prosenttia (4,1).

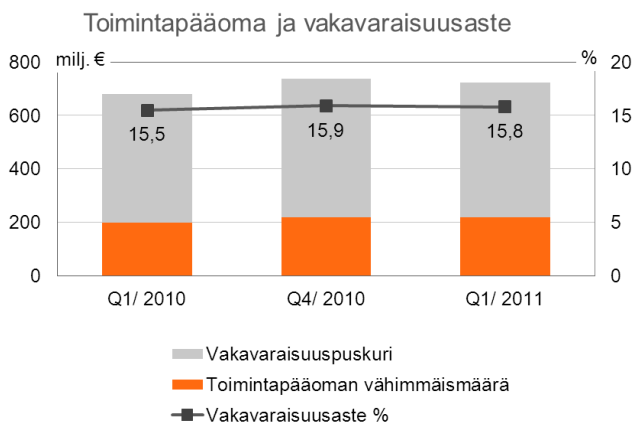
Henkivakuutustoiminnan sijoitusomaisuus ilman sijoitussidonnaisen vakuutuksen katteena olevaa omaisuutta oli 4,6 miljardia euroa (4,7) jakautuen seuraavasti (miljardia euroa):

Sijoitusomaisuus 4,6 mrd. €, 31.3.2011

Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus korkosalkusta oli 72 prosenttia (71). Maaliskuun lopussa korkosijoitusten modifioitu duraatio oli 3,6 (3,7).

Henkivakuutuksen vakavaraisuus säilyi hyvällä tasolla. Toimintapääoma oli 722 miljoonaa euroa, mikä oli 3,2-kertainen suhteessa toimintapääoman vähimmäismäärään. Vakavaraisuusaste, eli vakavaraisuuspääoman suhde painotettuun vastuuvélkaan, oli 15,8 prosenttia (15,9).

Muu toiminta

Muun toiminnan avainlukuja

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Korkokate	12	15	-17,7	61
Kaupankäynnin nettotuotot	-2	-6	56,4	-8
Sijoitustoiminnan nettotuotot	10	21	-52,8	40
Muut tuotot	89	84	6,2	342
Kulut	90	83	8,5	349
Arvonalentumiset saamisista	0	0		-1
Tulos ennen veroja	19	31	-39,3	86
Mrd. e	31.3.2011	31.3.2010	Muutos, %	31.12.2010
Saamiset luottolaitoksilta	9,6	7,5	27,5	7,8
Kaupankäynnin rahoitusvarat	-0,1	0,3	-118,7	-0,1
Sijoitusomaisuus	7,8	7,1	11,2	7,3
Velat luottolaitoksille	4,6	4,4	4,7	4,0
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17,8	17,3	3,1	17,0

Muun toiminnan tulos ennen veroja oli tammi–maaliskuussa 19 miljoonaa (31).

Sijoitustoiminnan tuottoihin sisältyi 4,6 miljoonaa euroa saamistodistusten myyntivoittoja (14). Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitelluista osakkeista ja osuuksista ei kirjattu arvonalentumisia katsauskaudella (3).

Muun toiminnan tuotot ovat merkittävältä osin ryhmän sisäisiä palveluveloituksia, jotka vastaavasti esitetään liiketoimintasegmenttien kuluina. Muun toiminnan kuluista 33 miljoonaa (30) euroa oli henkilöstökuluja ja 25 miljoonaa euroa ICT-kuluja (20).

Loppuvuoden näkymät

Maailmantalouden kasvun odotetaan pysyvän vahvana 2011, vaikka sen arvioidaan hieman hidastuvan viime vuodesta. Myös Suomen talouden arvioidaan kehittyvän myönteisesti. Talouden elpymässä lyhyiden markkinakorkojen ennakoitaan nousevan edelleen loppuvuonna. Merkittävimmät riskit varsin myönteisiin talousnäkömiin aiheutuvat julkisen talouden kriisiytymisestä eräissä euromaissa sekä osin siitä aiheutuvasta rahoitusmarkkinoiden levottomuudesta.

OP-Pohjola-ryhmän vuoden 2011 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan paremmaksi kuin vuonna 2010. Tuloksen odotetaan paranevan korkokatteen ja palkkiotuottojen kasvun sekä pankki- ja vakuutustoimintojen arvonalentumisten supistumisen johdosta. Suurimmat epävarmuudet arvioissa liittyvät kansainvälisten sijoitus- ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuuteen.

Kaikki tässä osavuosisikatsuksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen OP-Pohjola-ryhmän talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästi erilaiset.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

OP-Pohjola-ryhmä julkisti 28.4. päätöksensä perustaa sähköiseen liiketoimintaan ja erityisesti mobiilisovelluksiin keskittyvän kehitysyksikön Ouluun. Tämän lisäksi Ouluun rakennetaan ryhmän muihin ICT-palveluihin liittyvä osaamisyksikkö.

OP-Pohjola-ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset

OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään 212 osuuspankkia (213), OP-Pohjola-keskusyhteisökonserni ja Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö.

Kestilän ja Rantsilan Osuuspankit muodostivat kombinaatiofuusiolla uuden Siikalatvan Osuuspankin 31.3.2011.

Pieksämäen, Etelä-Savon, Juvan ja Savonlinnan osuuspankit ovat päättäneet sulautua ja muodostaa kombinaatiofuusiolla uuden Suur-Savon Osuuspankin 31.5.2011. Varpaisjärven Osuuspankki on päättänyt sulautua Koillis-Savon Osuuspankkiin 31.8.2011. Kokemäen ja Harjavallan osuuspankit ovat päättäneet sulautua Huittisten Osuuspankkiin 31.12.2011.

Omistajajäsenet ja asiakkaat

Osuuspankeilla oli maaliskuun lopussa 1,3 miljoonaa omistajajäsentä eli 31 600 enemmän kuin vuotta aiemmin. Osuuspankeilla ja pääkaupunkiseudulla toimivalla Helsingin OP Pankki Oyj:llä oli maaliskuun lopussa yhteensä 1 219 000 OP-bonusasiakasta.

Pankkipalvelujen käytön keskittämisestä OP-bonusasiakkaille kertyneiden bonusten arvo oli yhteensä 40 miljoonaa euroa eli 7,6 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. OP-bonusasiakkaat käyttivät tammi-maaliskuussa bonuksia pankkipalveluihin yhteensä 22 miljoonaa euroa (21) ja Pohjolan vahinkovakuutustuotteiden vakuutusmaksuihin 15 miljoonaa euroa (13). Bonuksia käytettiin 334 000 vakuutuslaskuun. Näistä lähes 15 prosenttia maksettiin kokonaisuudessaan bonuksilla.

OP-Pohjola-ryhmän asiakasmäärä Suomessa oli maaliskuun lopussa 4 140 000. Henkilöasiakkaiden määrä oli 3 717 000 ja yritysasiakkaiden määrä 423 000. Pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhteisten asiakkaiden määrä Suomessa kasvoi ristiinmyynnin seurauksena vuodenvaihteesta 25 000:lla 1 222 000:een.

Henkilöstö ja palkitseminen

OP-Pohjola-ryhmän palveluksessa oli maaliskuun lopussa 12 626 henkilöä (12 504). Henkilöstöä oli keskimäärin 12 543 (12 468). Katsauskauden aikana OP-Pohjola-ryhmän palveluksesta siirtyi eläkkeelle 96 henkilöä (83). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 61,5 vuotta (61,0)

OP-Pohjola-ryhmän vuosina 2008-10 voimassa ollut pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä päättyi vuoden vaihteessa. Uuden ryhmätasaisen palkitsemisjärjestelmän valmistelu on käynnissä.

OP-Pohjola osk:n hallinto

OP-Pohjola-ryhmän keskusyhteisön (OP-Pohjola osk) varsinainen osuuskunnan kokous pidettiin 29.3.2011. Hallintoneuvostoon valittiin vuonna 2014 päättyväksi kaudeksi erovuorossa olleista jäsenistä uudelleen johtava hoitaja Marita Marttila, professori Jaakko Pehkonen ja hallituksen puheenjohtaja Timo Parmasuo. Uusina jäseninä hallintoneuvostoon valittiin toimitusjohtaja Ari Kakkori, rehtori Seppo Laaninen ja toimitusjohtaja Vesa Lehikoinen. Lisäksi vuonna 2012 päättyväksi kaudeksi valittiin hallintoneuvostoon toimitusjohtaja Juha Pullinen. Hallintoneuvostossa on kaikkiaan 33 jäsentä.

Hallintoneuvosto valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen uudelleen liikuntaneuvos Paavo Haapakosken. Varapuheenjohtajiksi valittiin professori Jaakko Pehkonen ja toimitusjohtaja Vesa Lehikoinen.

Investoinnit ja palvelukehittäminen

OP-Pohjola osk tytäryrityksineen vastaa OP-Pohjola-ryhmän palvelutoiminnan kehittämisestä. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-investoinneista ja niihin liittyvistä määrittelyistä. Näistä kustannuksista taseeseen aktivoituja ICT-investointeja oli tilikaudella 9,1 miljoonaa euroa (7,4). Investoinneista 3,7 miljoonaa euroa (4,8) kohdistuu pankkitoimintaan, 4,5 miljoonaa euroa (1,6) vahinkovakuutukseen ja 1,0 miljoonaa euroa (0,9) henkivakuutukseen.

OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelma

Milj. e	Liite	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Korkotuotot		697	573	22	2 412
Korkokulut		458	349	31	1 495
Korkokate ennen arvonalentumisia	4	238	224	6	917
Saamisten arvonalentumiset	5	23	38	-38	149
Korkokate arvonalentumisten jälkeen		215	186	15	768
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	6	92	78	19	382
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	7	50	14		100
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8	156	143	9	563
Kaupankäynnin nettotuotot	9	19	6		46
Sijoitustoiminnan nettotuotot	10	26	31	-14	62
Liiketoiminnan muut tuotot	11	26	26	2	99
Henkilöstökulut		178	164	8	643
Muut hallintokulut		80	75	7	319
Liiketoiminnan muut kulut		78	78	0	324
Palautukset omistajajäsenille		42	39	7	163
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta		1	1	12	2
Kauden tulos ennen veroja		208	128	62	575
Tuloverot		54	33	63	135
Kauden tulos		154	95	62	440

OP-Pohjola-ryhmän laaja tuloslaskelma

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Kauden tulos	154	95	62	440
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-60	212	10	234
Rahavirran suojauksesta	-22	-		-8
Muuntoerot	0	0		0
Tuloverot				
Käypään arvoon arvostamisesta	-15	56		61
Rahavirran suojauksesta	-6	-		-2
Kauden laaja tulos	94	252	-63	606

OP-Pohjola-ryhmän tase

Milj. e	Liite	31.3.2011	31.3.2010	Muutos, %	31.12.2010
Käteiset varat		588	3 446	-83	1 628
Saamiset luottolaitoksilta		1 639	1 483	11	1 121
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		438	1 306	-66	519
Johdannaissopimukset		1 882	1 743	8	1 933
Saamiset asiakkailta		57 131	53 679	6	56 834
Vahinkovakuutustoiminnan varat	14	3 415	3 412		3 164
Henkivakuutustoiminnan varat	15	7 594	6 889	10	7 544
Sijoitusomaisuus		7 990	7 089	13	7 438
Sijoitukset osakkuusryityksissä		37	16		38
Aineettomat hyödykkeet		1 158	1 170	-1	1 159
Aineelliset hyödykkeet		710	759	-6	716
Muut varat		2 552	2 130	20	1 749
Verosaamiset		115	90	28	125
Varat yhteensä		85 250	83 211	2	83 969
Velat luottolaitoksille		1 879	2 261	-17	1 696
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		0	90		0
Johdannaissopimukset		2 157	1 637	32	1 951
Velat asiakkaille		38 743	38 425	1	39 205
Vahinkovakuutustoiminnan velat	16	2 782	2 656	5	2 350
Henkivakuutustoiminnan velat	17	7 275	6 683	9	7 290
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	18	19 844	19 708	1	19 577
Varaukset ja muut velat		3 184	2 507	27	2 333
Verovelat		1 011	966	5	1 014
Osuuspääoma		655	644	2	647
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		996	1 257	-21	1 178
Velat yhteensä		78 525	76 835	2	77 243
Oma pääoma					
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus					
Osake- ja osuuspääoma		364	357	2	368
Käyvän arvon rahasto	19	52	102	-49	112
Muut rahastot		2 684	2 640	2	2 656
Kertyneet voittovarot		3 625	3 278	11	3 590
Oma pääoma yhteensä		6 725	6 376	5	6 726
Velat ja oma pääoma yhteensä		85 250	83 211	2	83 969

OP-Pohjola-ryhmän oman pääoman muutoslaskelma

Milj. e	Käyvän arvon rahasto					Oma pääoma yhteensä
	Osake- ja osuus-pääoma	Käypään arvoon arvostamisesta	Rahavirran suojauksesta	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Oma pääoma 1.1.2010	358	-54	-	2 604	3 280	6 187
Osakeanti	-	-	-	-	-	-
Osuuspääoman siirto omaan pääomaan	1	-	-	-	-	1
Osakeantikulut	-	-	-	-	-	-
Rahastosiirrot	-	-	-	33	-33	-
Voitonjako	-	-	-	-	-64	-64
Kauden laaja tulos	-	156	-	-	95	252
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-
Muut	-2	-	-	3	0	1
Oma pääoma 31.3.2010	357	102	-	2 640	3 278	6 376

Milj. e	Käyvän arvon rahasto					Oma pääoma yhteensä
	Osake- ja osuus-pääoma	Käypään arvoon arvostamisesta	Rahavirran suojauksesta	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Oma pääoma 1.1.2011	368	118	-6	2 656	3 590	6 726
Osakepääoman korotus	-	-	-	-	-	-
Osuuspääoman siirto omaan pääomaan	-2	-	-	-	-	-2
Rahastosiirrot	-	-	-	28	-28	-
Voitonjako	-	-	-	-	-73	-73
Kauden laaja tulos	-	-50	-10	-	154	93
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	1	1
Muut	-2	-	-	-	-19	-21
Oma pääoma 31.3.2011	364	68	-16	2 684	3 625	6 725

OP-Pohjola-ryhmän rahavirtalaskelma

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	154	95
Oikaisut kauden tulokseen	322	462
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 692	-2 098
Saamiset luottolaitoksilta	-469	503
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	54	-57
Johdannaissopimukset	2	-17
Saamiset asiakkailta	-353	-733
Vahinkovakuutustoiminnan varat	-291	-277
Henkivakuutustoiminnan varat	-97	-332
Sijoitusomaisuus	-605	-647
Muut varat	-933	-539
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	713	1 989
Velat luottolaitoksille	190	87
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	0	19
Johdannaissopimukset	2	15
Velat asiakkaille	-462	819
Vahinkovakuutustoiminnan velat	228	190
Henkivakuutustoiminnan velat	-26	255
Varaukset ja muut velat	780	603
Maksetut tuloverot	-26	-19
Saadut osingot	74	63
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-1 455	492
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset	-12	-3
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset	65	69
Tytäryritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla	-1	0
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla	0	0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-18	-22
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	1	1
B. Investointien rahavirta yhteensä	36	46
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	6	25
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-165	-18
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	10 129	12 408
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-9 475	-12 699
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	35	41
Osuus- ja osakepääoma, vähennykset	-29	-18
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-73	-64
Palautukset omistajajäsenille	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman lisäykset	0	0
Muut	0	0
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	429	-325
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-990	213
Rahavarat tilikauden alussa	1 689	3 282
Rahavarat tilikauden lopussa	699	3 495
Saadut korot	549	574
Maksetut korot	-403	-282
Rahavarat		
Käteiset varat	126	122
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	573	3 373
Yhteensä	699	3 495

Liitetiedot

Liite 1. Laatumisperiaatteet

Osavuositarkastus 1.1.-31.3.2011 on laadittu IAS 34-standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti.

Tilinpäätöksen laatumisperiaatteet kuvataan vuoden 2010 tilinpäätöksessä, joita on sovellettu tämän osavuositarkastuksen laatimisessa.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Liite 2. OP-Pohjola-ryhmän tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

	1-3/2011	1-3/2010	1-12/2010
Oman pääoman tuotto (ROE), %	9,3	6,2	6,8
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin,%	5,6	16,2	9,4
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,74	0,47	0,53
Kulujen osuus tuotoista, %	55	61	59
Henkilöstö keskimäärin	12 543	12 474	12 468
josta kokoaikaisia	11 414	11 339	11 394
josta osa-aikaisia	1 129	1 135	1 074
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$		
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %	$\frac{\text{Kauden voitto} + \text{käyvän arvon rahaston muutos}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$		
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$		
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{(\text{Henkilöstökulut} + \text{muut hallintokulut} + \text{liiketoiminnan muut kulut})}{(\text{Korkokate} + \text{vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot} + \text{henkivakuutustoiminnan nettotuotot} + \text{nettopalkkiotuotot} + \text{kaupankäynnin nettotuotot} + \text{sijoitustoiminnan nettotuotot} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} + \text{osuus osakkuusyriytysten tuloksesta})} \times 100$		
Taloudellisen pääoman tuotto, %	$\frac{\text{Tulos} + \text{asiakasbonukset verojen jälkeen (12 kk liukuva)}}{\text{Keskimääräinen taloudellinen pääoma}} \times 100$		
Operatiivinen vahinkosuhte	$\frac{\text{Korvauskulut pl. Laskuperustemuutokset}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. Laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$		
Operatiivinen liikekulusuhde	$\frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. Laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$		
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde	Operatiivinen vahinkosuhte + operatiivinen liikekulusuhde		
Riskisuhte (ilman perustekorkokulua), %	$\frac{\text{Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto)}} \times 100$		
Toimintakulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut ja korvausten selvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto)}} \times 100$		
Liikekustannussuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} + \text{korvausten selvittelykulut/}}{\text{Kuormitustulo} \times 100} \times 100$		
Vastuunkantokyky, %	$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$		

Liite 3. OP-Pohjola-ryhmän tuloskehitys vuosineljänneksittäin

Milj. e	2010				2011
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3
Korkotuotot	573	592	606	641	697
Korkokulut	349	364	380	403	458
Korkokate	224	228	226	238	238
Saamisten arvonalentumiset	38	40	31	41	23
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	186	189	196	198	215
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	78	113	119	73	92
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	14	32	15	39	50
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	143	139	135	146	156
Kaupankäynnin nettotuotot	6	6	26	8	19
Sijoitustoiminnan nettotuotot	31	3	0	28	26
Liiketoiminnan muut tuotot	26	23	19	31	26
Henkilöstökulut	164	171	142	166	178
Muut hallintokulut	75	80	70	94	80
Liiketoiminnan muut kulut	78	75	86	85	78
Palautukset omistajajäsenille	39	42	41	42	42
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	0	1	0	1
Kauden tulos ennen veroja	128	137	172	137	208
Tuloverot	33	36	46	20	54
Kauden tulos	95	101	126	117	154
Muut laajan tuloksen erät					
Käyvän arvon rahaston muutos					
Käypään arvoon arvostamisesta	212	-137	182	-24	-60
Rahavirran suojauksesta	-	0	-1	-7	-22
Muuntoerot	0	0	0	0	0
Tuloverot					
Käypään arvoon arvostamisesta	56	-36	47	-6	15
Rahavirran suojauksesta	-	0	0	-2	6
Kauden laaja tulos	252	0	260	94	51

Liite 4. Korkokate

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Lainat ja saamiset	323	318	1	1 277
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	7	6	19	23
Saamistodistukset	-51	127		299
Kaupankäynnin johdannaiset (netto)	18	-10		36
Velat luottolaitoksille	3	-4		-20
Velat asiakkaille	-79	-64	24	-269
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	66	-136		-326
Huonomman etuoikeuden velat	-7	-8	-9	-32
Pääomalainat	-2	-1	31	-7
Kaupankäynnin rahoitusvelat	0	-1	-96	-1
Muut (netto)	0	0	-56	-3
Korkokate ilman suojauslaskennan eriä	278	227	22	977
Suojauslaskennan erät (netto)	-40	-3		-60
Korkokate	238	224	6	917

Liite 5. Saamisten arvonalentumiset

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Saamisten arvonalentumiset	32	80	-60	231
Saamisten arvonalentumisten peruutukset	-9	-39	77	-79
Suoritukset poistetuista saamisista	-2	-2	-1	-10
Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten nettomuutos	3	-1		7
Yhteensä	23	38	-38	149

Liite 6. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Vakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	474	446	6	1 023
Jälleenvakuuttajien osuus	-30	-28	-6	-40
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-218	-208	-4	-13
Jälleenvakuuttajien osuus	19	18	9	-6
Yhteensä	246	227	8	964
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	176	177	0	655
Jälleenvakuuttajien osuus	-4	-15	70	-29
Korvausvastuun muutos	5	-30		19
Jälleenvakuuttajien osuus	1	22	-96	-8
Yhteensä	178	154	16	637
Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	16	16	0	64
Osingoista	21	17	30	21
Kiinteistöistä	1	1	2	1
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	-9	31		53
Osakkeista ja osuuksista	5	-20		-2
Lainoista ja saamisista	-1	-1	5	1
Kiinteistöistä	0	0		3
Johdannaisista	7	-8		-20
Arvostusvoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	0	0		0
Osakkeista ja osuuksista	-5	-16	65	-33
Lainoista ja saamisista	-1	-1	43	-4
Kiinteistöistä	0	0		1
Johdannaisista	1	-4		0
Muista	0	0	-51	1
Yhteensä	36	15		86
Diskonnttauksen purkautuminen	-12	-11	-4	-45
Muut	0	0		14
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	92	78	19	382

Liite 7. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Vakuutusmaksutulo	207	234	-12	1 315
Jälleenvakuuttajien osuus	-6	-6	-6	-28
Yhteensä	201	229	-12	1 287
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-179	-161	-11	-595
Korvausvastuun muutos	7	-21		-414
Jälleenvakuuttajien osuus	1	1	-2	7
Vastuuvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-14	-232	94	-698
Jälleenvakuuttajien osuus	1	2	-29	10
Yhteensä	-184	-412	55	-1 689
Muut	-6	-1		-29
Yhteensä	11	-184		-431
Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	13	11	18	47
Osingoista	43	35	23	49
Kiinteistöistä	1	1	11	2
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	1	2	-27	6
Osakkeista ja osuuksista	11	18	-40	128
Lainoista ja saamisista	0	1	-98	1
Kiinteistöistä	0	0	-100	0
Johdannaisista	-9	-24	62	-43
Arvostusvoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	7	3		17
Osakkeista ja osuuksista	-9	-29	69	-58
Lainoista ja saamisista	-3	-2		-3
Kiinteistöistä	1	-		-1
Johdannaisista	2	0		2
Muista	3	6		11
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteina oleva omaisuus				
Osakkeet ja osuudet				
Myyntivoitot ja -tappiot	-12	5		53
Arvostusvoitot ja -tappiot	-16	167		297
Muut	7	5	31	23
Yhteensä	39	199	-80	531
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	50	14		100

Liite 8. Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Palkkiotuotot				
Luotonannosta	40	37	10	153
Talletuksista	1	1	3	5
Maksuliikkeestä	39	35	12	150
Arvopapereiden välityksestä	10	7	37	30
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	2	5	-61	13
Rahastoista	26	21	24	89
OmaisuuDENhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	17	15	12	65
Vakuutusten välityksestä	19	22	-11	57
Takauksista	6	5	9	23
Muista	10	9	5	39
Yhteensä	170	157	8	624
Palkkiokulut	14	13	4	61
Palkkiotuotot, netto	156	143	9	563

Liite 9. Kaupankäynnin nettotuotot

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista	-3	5		20
Osakkeista ja osuuksista	2	0		2
Johdannaisista	17	-13		-13
Arvonmuutokset				
Saamistodistuksista	1	5	-88	3
Osakkeista ja osuuksista	-1	3		5
Johdannaisista	3	1		12
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusvaroista ja -veloista				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Lainoista ja muista saamisista	-	-		-
Osinkotuotot	0	0	-36	1
Valuuttatoiminnan nettotuotot	2	4	-47	17
Yhteensä	19	6		46

Liite 10. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista	6	16	-65	32
Osakkeista ja osuuksista	7	3		13
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusvaroista ja -veloista				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Lainoista ja muista saamisista	1	4		1
Muista	-	-		-
Osinkotuotot	8	10	-18	15
Arvonalentumistappiot	0	-5	-97	-17
Yhteensä	21	28	-24	44
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot				
Vuokratuotoista	10	12	-11	45
Vastike- ja hoitokuluista	-7	-7	4	-29
Arvonmuutoksista, myyntivoitoista ja -tappioista	2	-2		1
Muista	0	0	-63	0
Yhteensä	5	3	91	18
Muut	-	-		-
Sijoitustoiminnan nettotuotot	26	31	-14	62

Liite 11. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	1-3/2011	1-3/2010	Muutos, %	1-12/2010
Tuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja toimitiloista	4	4	-7	15
Muut	22	21	4	84
Yhteensä	26	26	2	99

Liite 12. Taseen luokittelu

Milj. e	Lainat ja saa- miset	Erä- päivään asti pidet- tävät	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat*	Myytä- vissä olevat	Suojaa- vat joh- dannai- set	Yhteensä
Varat						
Käteiset varat ja keskuspankki- talletukset	588	-	-	-	-	588
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	1 639	-	-	-	-	1 639
Johdannaissopimukset	-	-	1 686	-	196	1 882
Saamiset asiakkailta	57 131	-	-	-	-	57 131
Vahinkovakuutustoiminnan varat**	725	-	105	2 585	-	3 415
Henkivakuutustoiminnan varat***	414	-	3 471	3 709	-	7 594
Saamistodistukset	-	926	372	6 355	-	7 653
Osakkeet ja osuudet	-	-	66	297	-	363
Muut saamiset	4 572	-	413	-	-	4 985
Yhteensä 31.3.2011	65 069	926	6 113	12 946	196	85 250
Yhteensä 31.3.2010	64 134	1 098	6 371	11 410	198	83 211
Yhteensä 31.12.2010	64 512	978	6 177	12 104	199	83 969

Milj. e			Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat *****	Muut velat	Suojaa- vat joh- dannai- set	Yhteensä
Velat						
Velat luottolaitoksille	-	-	-	1 879	-	1 879
Kaupankäynnin rahoitusvelat (pl. johdannaiset)	-	-	0	-	-	0
Johdannaissopimukset	-	-	1 892	-	265	2 157
Velat asiakkaille	-	-	-	38 743	-	38 743
Vahinkovakuutustoiminnan velat****	-	-	0	2 782	-	2 782
Henkivakuutustoiminnan velat*****	-	-	3 169	4 106	-	7 275
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	19 844	-	19 844
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	996	-	996
Muut velat	-	-	-	4 849	-	4 849
Yhteensä 31.3.2011	-	-	5 061	73 199	265	78 525
Yhteensä 31.3.2010	-	-	4 165	72 453	217	76 835
Yhteensä 31.12.2010	-	-	4 815	72 200	228	77 243

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät kaupankäynnin rahoitusvarat, alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset sekä sijoituskiinteistöt.

**Vahinkovakuutustoiminnan varat on eritelty liitetiedossa 14.

*** Henkivakuutustoiminnan varat on eritelty liitetiedossa 15.

****Vahinkovakuutustoiminnan velat on eritelty liitetiedossa 16.

*****Henkivakuutustoiminnan velat on eritelty liitetiedossa 17.

*****Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan tasearvon

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintameno.

Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo oli maaliskuun lopussa n. 57 milj. e kirjanpitoarvoa alhaisempi.

Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintameno.

Liite 13. Käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 31.3.2011, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	339	84	15	438
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	8	8
Henkivakuutustoiminta	-	-	122	122
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	19	1 715	148	1 882
Vahinkovakuutustoiminta	1	2	-	3
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	5 626	972	54	6 652
Vahinkovakuutustoiminta	1 742	612	231	2 585
Henkivakuutustoiminta	2 686	310	713	3 709
Yhteensä	10 413	3 695	1 292	15 400

Varojen käyvät arvot 31.12.2010, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	307	199	14	519
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	8	8
Henkivakuutustoiminta	-	-	116	116
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	32	1 764	137	1 933
Vahinkovakuutustoiminta	-	1	-	1
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	0
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	5 379	592	61	6 032
Vahinkovakuutustoiminta	1 563	648	231	2 442
Henkivakuutustoiminta	2 428	496	705	3 629
Yhteensä	9 709	3 700	1 272	14 681

Velkojen käyvät arvot 31.3.2011, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	0	-	-	0
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	6	2 124	26	2 157
Vahinkovakuutustoiminta	0	0	-	0
Henkivakuutustoiminta	-	6	-	6
Yhteensä	7	2 130	26	2 163

Velkojen käyvät arvot 31.12.2010, milj.e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	0	-	-	0
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	22	1 917	12	1 951
Vahinkovakuutustoiminta	1	0	-	2
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Yhteensä	24	1 917	12	1 953

* Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörsseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten velkapapereista, vähintään luottoluokituksen A- omaavien valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

** Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu Pohjola-konsernin OTC-johdannaiset, valtion velkasitoumukset, yritysten ja rahoituslaitosten velkapaperit, osto- ja takaisinmyyntisopimukset (repo) sekä lainaksi annetut tai saadut arvopaperit.

*** Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta.

Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset, tietyt private equity sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Vuoden 2011 aikana on vahinkovakuutustoiminnassa siirretty tasosta 1 tasoon 2 Portugalin ja Irlannin valtioiden joukkolainoja 18,4 miljoonaa euroa luottoluokitusten muutosten vuoksi.

Liite 14. Vahinkovakuutustoiminnan varat

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Sijoitukset				
Lainat ja muut saamiset	178	400	-56	229
Osakkeet ja osuudet	556	434	28	400
Kiinteistöt	94	78	21	87
Saamistodistukset	1 476	1 349	9	1 490
Johdannaissopimukset	3	0		1
Muut osuudet	561	712	-21	561
Yhteensä	2 868	2 973	-4	2 768
Muut varat				
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	33	33	1	38
Muut				
Ensivakuutustoiminta	336	310	9	228
Jälleenvakuutustoiminta	112	92	22	87
Rahat ja pankkisaamiset	10	3		4
Muut saamiset	55	-		39
Yhteensä	547	439	25	396
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 415	3 412	0	3 164

Liite 15. Henkivakuutustoiminnan varat

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Sijoitukset				
Lainat ja muut saamiset	312	440	-29	418
Osakkeet ja osuudet	2 770	3 038	-9	2 818
Kiinteistöt	134	119	12	135
Saamistodistukset	1 061	511		927
Muut	1	0		0
Yhteensä	4 278	4 108	4	4 298
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	3 213	2 699	19	3 147
Muut varat				
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	38	26	45	32
Muut				
Ensivakuutustoiminta	3	5	-49	7
Jälleenvakuutustoiminta	62	51	22	61
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	-100	0
Yhteensä	103	82	24	99
Henkivakuutustoiminnan varat	7 594	6 889	10	7 544

Liite 16. Vahinkovakuutustoiminnan velat

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Korvausvastuu				
Eläkemuotoinen korvausvastuu	1 108	1 057	5	1 108
Muu korvausvastuu	756	708	7	739
Yhteensä	1 864	1 765	6	1 847
Vakuutusmaksuvastuu	595	570	4	377
Muut velat	323	320	1	127
Yhteensä	2 782	2 656	5	2 350

Liite 17. Henkivakuutustoiminnan velat

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Vakuutustekninen vastuovelka	3 963	3 584	11	4 024
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka	3 163	2 651	19	3 090
Muut velat	149	448	-67	176
Yhteensä	7 275	6 683	9	7 290

Liite 18. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Joukkovelkakirjalainat	9 925	9 627	3	9 693
Sijoitustodistukset, yritystodistukset ja ecp:t	9 669	9 845	-2	9 623
Muut	250	237	6	262
Yhteensä	19 844	19 708	1	19 577

Liite 19. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Saamistodistukset	-79	11		-75
Osakkeet ja osuudet	147	91	62	194
Muut	-16	-		-6
Yhteensä	52	102	-49	112

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli 70 milj. e (151 milj. e) ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 18 milj. e (laskennallinen verosaaminen 39 milj. e). Katsauskauden lopussa käyvän arvon rahastossa oli oman pääoman ehtoisten instrumenttien positiivisia arvomuutoksia yhteensä 269 milj. e (286 milj. e) ja negatiivisia arvomuutoksia yhteensä 64 milj. e (19 milj. e).

Liite 20. Omat varat ja vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus, milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos-%	31.12.2010
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)				
OP-Pohjola-ryhmän oma pääoma	6 725	6 376	5	6 726
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta (ml. OVY:n tasoitusmäärä)	29	239	-88	-28
Käyvän arvon rahasto, siirto Tier 2:een	31	-22		21
Lisäosuuspääomat, jotka eivät liity omaan pääomaan	655	644	2	644
Ensisijaiset omat varat (Tier 1) ennen vähennyksiä ja pääomalainoja	7 440	7 237	3	7 363
Pääomalainat	222	222		222
Aineettomat hyödykkeet	-325	-286	14	-323
Eläkevastuun ylikate ja sijoitus-kiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus	-376	-368	2	-373
Suunniteltu voitonjako / hallituksen esittämä voitonjako	-20	-12	68	-69
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-1 371	-1 312	4	-1 234
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-124	-183	-32	-131
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)	5 446	5 298	3	5 454
Toissijaiset omat varat (Tier 2)				
Käyvän arvon rahasto (pl. rahavirran suojauksen arvostus)	-15	22		-15
Ikuiset lainat	293	298	-2	295
OVY:n tasoitusmäärä	208			207
Debentuurilainat	457	689	-34	609
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-944	-1 009	-7	-1 095
Toissijaiset omat varat (Tier 2)		0		0
Omat varat yhteensä	5 446	5 298	3	5 454
Omien varojen vaade				
Luotto- ja vastapuoliriski	3164	3039	4	3 153
Markkinariski	47	46	1	37
Operatiivinen riski	232	282	-18	228
Yhteensä	3 443	3 367	2	3 418
Vakavaraisuussuhde, %	12,7	12,6		12,8
riskipainotettujen erien yhteismäärään, %	12,7	12,6		12,8

Liite 21. OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos-%	31.12.2010
OP-Pohjola-ryhmän omat pääomat	6 725	6 376	5	6 726
Toimialakohtaiset erät	1 640	1 864	-12	1 783
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 094	-1 077	2	-1 094
Tasoitusbäärä	-319	-525	-39	-331
Muut omiin pääomiin ja toimialakohtaisiin eriin sisältyvät erät, joita ei voida lukea ryhmittymän omiin varoihin	-541	-599	-10	-604
Ryhmittymän omat varat yhteensä	6 411	6 040	6	6 480
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade	3 443	3 348	3	3 418
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade	405	386	5	396
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	3 848	3 734	3	3 814
Ryhmittymän vakavaraisuus	2 562	2 306	11	2 666
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,67	1,62		1,70

Liite 22. Annetut vakuudet

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut				
Kiinnitykset	1	1		1
Pantit	6 254	5 960	5	6 027
Muut	404	592	-32	349
Annetut vakuudet yhteensä	6 659	6 553	2	6 377

Liite 23. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. e	31.03.2011	31.03.2010	Muutos, %	31.12.2010
Takaukset	1 213	1 401	-13	1 223
Takuuvastuut	1 547	1 583	-2	1 621
Pantit	1	1	81	1
Luottolupaukset	9 316	9 156	2	8 805
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	147	121	21	164
Muut	747	850	-12	783
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	12 971	13 111	-1	12 595

Liite 24. Johdannaissopimukset

31.3.2011, milj. e	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot*	
	Alle 1 v	1–5 v	Yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	48 292	70 922	31 756	150 970	1 379	1 297
Valuuttajohdannaiset	16 856	2 317	530	19 703	266	633
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	175	994	29	1 198	119	0
Luottojohdannaiset	23	252	-	275	5	-1
Muut johdannaiset	3 315	246	-	3 562	21	52
Johdannaiset yhteensä	68 662	74 732	32 314	175 708	1 790	1 982

31.3.2010, milj. e	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot*	
	Alle 1 v	1–5 v	Yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	50 516	46 869	15 958	113 344	1 464	1 371
Valuuttajohdannaiset	12 591	2 083	497	15 171	290	326
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	125	835	23	983	105	-
Luottojohdannaiset	30	178	-	208	4	2
Muut johdannaiset	3 826	284	-	4 111	4	18
Johdannaiset yhteensä	67 089	50 249	16 479	133 816	1 868	1 718

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka taseessa esitetään muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa.

Liite 25. Liiketapahtumat lähipiirin kanssa

OP-Pohjola-ryhmän lähipiiri muodostuu OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, hallintohenkilöistä ja muista lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. OP-Pohjola-ryhmän hallintohenkilöihin luetaan OP-Pohjola-ryhmän pääjohtaja (OP-Pohjola osk:n johtokunnan puheenjohtaja), OP-Pohjola osk:n toimitusjohtaja, johtokunnan jäsenet ja varajäsenet sekä hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Hallintohenkilöiden lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa hallintohenkilöllä tai hallintohenkilön läheisellä perheenjäsenellä on huomattava vaikutusvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2010 jälkeen.

OP-Pohjola-ryhmän tuloksen esittelee lehdistötilaisuudessa medialle pääjohtaja Reijo Karhinen 4.5.2011 klo 12.00 osoitteessa Teollisuuskatu 1 b, Vallila, Helsinki.

Pohjola Pankki Oyj julkaisee oman osavuositiedotuksensa.

Osavuositiedotukset kuudelta ja yhdeksältä kuukaudelta julkistetaan 3.8.2011 ja 2.11.2011.

Helsingissä 4. päivänä toukokuuta 2011

OP-Pohjola osk
Johtokunta

LISÄTIEDOT

Pääjohtaja Reijo Karhinen, puh. 010 252 4500
Talousjohtaja Harri Luhtala, puh. 010 252 2433
Viestintäjohtaja Carina Geber-Teir, puh. 010 252 8394

JAKELU

NASDAQ OMX Helsinki Oy
LSE London Stock Exchange
Keskeiset tiedotusvälineet
op.fi ja pohjola.fi